

Global Ocean Observing System (Küresel Okyanus Gözetleme Sistemi) (GOOS)

Global Ocean Observing System (Küresel Okyanus Gözetleme Sistemi) (GOOS), 1991 yılından beri sürdürülebilir gelişim, güvenlik ve refah için gereken temel bilgileri sağlayan küresel bir okyanus gözetleme sistemi geliştirmektedir.

GOOS, UNSECO'nun Uluslararası Oşinografi Komisyonu (IOC) tarafından yönetilmektedir. Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO), Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) ve Uluslararası Bilim Konseyi (ISC) tarafından desteklenmektedir. GOOS'un misyonu, okyanus gözlem topluluğuna liderlik etmek ve entegre, duyarlı ve sürdürülebilir bir gözlem sistemi oluşturmak için ortaklıklar kurmaktır. Aynı zamanda okyanus gözlem yatırımlarının değerini artırmasını sağlayacak gözlem araçları ve teknolojilerinin, bilgi sistemlerinin, bilimsel analizlerin ve tahminlerin geliştirilmesine yardımcı olmaktadır.

Okyanus gözlem topluluğu, yerel, ulusal ve bölgesel okyanus gözlem sistemleri ve programları, baş araştırmacılar, ulusal programlar ve küresel okyanus gözlem ağları dahilinde uzun vadeli gözlemler yapan bilim insanları ve teknisyenler ile çok sayıda bireyden oluşmaktadır.

GOOS'un temel ilkeleri şunlardır:

- Kullanıcı odaklı tasarımlar uygulamak.
- Sürekli gözlem yapmak.
- Düzenli değerlendirmeyi sağlamak.
- Küresel standartları ve en iyi uygulamaları belirlemek.

2030 yılına kadar, son kullanıcıların ihtiyaçlarına gerçekten yanıt veren, okyanus üzerindeki artan baskıları azaltan ve dayanıklı ve sürdürülebilir mavi ekonomiler sağlayabilen küresel bir okyanus gözetleme sistemine sahip olmayı hedeflemektedirler. GOOS'un, yeni teknolojilerle geliştirilmiş yeteneklere sahip gerekli gözlem ve bilgi sistemlerinin tasarımı, inşası ve kullanımının yaygınlaştırılması için bir araç olması hedeflenmektedir.

GOOS fiziksel, kimyasal, biyolojik ve ekolojik açıdan okyanus özelliklerini yakalayan tam entegre bir küresel gözlem sistemi olmayı planlamaktadır.

GOOS ve TÜRKİYE

Türkiye Cumhuriyeti ilgili mevzuatı olan 15 Temmuz 2018 tarihli, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve 7 Kasım 2019 tarihli, 30941 sayılı resmi gazetede yayınlanan Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Hizmetleri Yönetmeliği gereğince seyir, hidrografi, oşinografi, deniz jeofiziği ve jeolojisi alanlarında faaliyet gösteren Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Dairesi (SHOD) Başkanlığı, GOOS çalışmaları kapsamında da faaliyet göstermektedir.

Kaynak: <https://goosocean.org/what-we-do/>